

**NEUVOSTOJEN IV
YLIMÄÄRÄINEN
YLEISVENÄLÄINEN
EDUSTAJAKOKOUS⁶⁵**

MAALISKUUN 14 – 16 pnd 1918

I

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS
WILSONIN VETOOMUKSEN JOHDOSTA ⁶⁶

Edustajakokous lausuu julki kiitollisuutensa Amerikan kansalle ja ennen kaikkea Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen työtätekeville ja riistetyille luokille sen johdosta, että presidentti Wilson on Neuvostojen edustajakokouksen kautta ilmaissut myötätuntonsa Venäjän kansalle aikana, jolloin Venäjän sosialistinen Neuvostotasavalta kokee raskaita koettelemuksia.

Kun Venäjän Neuvostotasavallasta on nyt tullut puolueeton maa, käyttää se presidentti Wilsonin sille osoittamaa vetoomusta ilmaistakseen kaikille imperialistisen sodan kauhuista kärsiville ja tuhon partaalle joutuneille kansoille lämpimän myötätuntonsa ja lujan uskonsa, että pian koittaa se onnellinen aika, jolloin kaikkien porvarillisten maiden työtätekevät joukot kukistavat pääoman ikeen ja pysyttävät sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän, joka yksin kykenee turvaamaan kestävän ja oikeudenmukaisen rauhan samoin kuin kaikkien työtätekevien kulttuurin ja hyvinvoinnin.

Kirjoitettu maaliskuun 13 tai 14 pnä 1918

*Julkaistu maaliskuun 15 pnä 1918
„Pravda” lehden 49. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

2

SELOSTUS RAUHANSOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA
MAALISKUUN 14 pnä

Toverit, meillä on tänään ratkaistavanamme kysymys, joka merkitsee käännekohtaa Venäjän eikä ainoastaan Venäjän, vaan myös maailman vallankumouksen kehityksessä, ja voidaksemme oikein ratkaista kysymyksen siitä äärimmäisen raskaasta rauhasta, jonka Neuvostovallan edustajat ovat solmineet Brest-Litovskissa ja jonka Neuvostovalta esittää vahvistettavaksi eli ratifioitavaksi, voidaksemme oikein ratkaista tämän kysymyksen meidän on ennen kaikkea tajuttava edessämme olevan käänteen historiallinen merkitys, meidän on käsitettävä, mikä on ollut vallankumouksen kehityksen tärkeimpänä erikoisuutena tähän saakka ja mikä on pohjimmaisena syynä siihen raskaaseen tappioon ja siihen raskaiden koettelemusten kauden, jotka olemme saaneet kokea.

Pääasiallisimpana syynä niihin erimielisyyksiin, joita tästä kysymyksestä ilmenee neuvostolaisten puolueiden keskuudessa, on nähdäkseni nimenomaan se, että luonnollinen ja oikeutettu suuttumuksen tunne sen tappion johdosta, jonka imperialismi on aiheuttanut Neuvostotasavallalle, saa eräissä henkilöissä liian suuren vallan, että nämä henkilöt lankeavat toisinaan liialliseen epätoivoon ja yrittävät ratkoa vallankumouksen taktiikan kysymyksiä omakohtaisen tunteen pohjalta sen sijaan, että ottaisivat huomioon vallankumouksen kehityksen historialliset edellytykset, sen, millaisiksi ne olivat muodostuneet tämän rauhan edellä ja millaisiksi voimme olettaa niiden muodostuvan rauhanteon jälkeen. Kaikkien vallankumousten historian kokemus kuitenkin opettaa meille, että kun meillä on käynnissä mikä tahansa joukkoliike tai luokkataistelu, varsinkin sellainen kuin on nykyinen luokkataistelu, joka ei rajoitu pelkästään

yhteen, jättiläiskokoiseenkaan maahan, vaan tempaa vaikutuspiiriinsä kaikki kansainväliset suhteet, niin siinä tapauksessa oman taktiikan perustaksi on otettava ennen muuta ja nimenomaan objektiivisen tilanteen arvio, on tarkasteltava analyttisesti, millainen on ollut vallankumouksen kulku tähän asti ja miksi se on muuttunut niin uhkaavasti, niin jyrkästi ja meille niin epäedulliseen suuntaan.

Kun luomme tältä näkökannalta silmäyksen vallankumouksemme kehitykseen, niin havaitsemme selvästi, että se on tähän asti elänyt suhteellisen ja huomattavassa määrin näennäisen itsenäisyyden ja tilapäisen kansainvälisistä suhteista riippumattomuuden kautta. Tie, jota vallankumouksemme kulki vuoden 1917 helmikuun lopulta tämän vuoden helmikuun 11 päivään asti, jolloin saksalaisten hyökkäys alkoi, se tie on ollut yleensä helppojen ja nopeiden voittojen tietä. Jos luomme silmäyksen tämän vallankumouksen kehitykseen kansainvälisessä mitassa, pelkästään Venäjän vallankumouksen kehityksen kannalta katsoen, niin havaitsemme, että olemme tämän vuoden kuluessa käyneet läpi kolme vaihetta. Ensimmäisen vaiheen aikana Venäjän työväenluokka lakaisi muutamassa päivässä pois monarkian toimien tällöin yhdessä kaiken sen kanssa, mikä talonpoikaistossa oli edistyksellistä, valveutunutta ja liikkuvaista, saaden tukea ei ainoastaan pikkuporvaristolta, vaan myös suurporvaristolta. Tämä huimaava menestys on selitettävissä toisaalta sillä, että Venäjän kansa oli ammentanut vuoden 1905 kokemuksesta suunnattoman määrän vallankumouksellista taistelukuntoa, ja toisaalta sillä, että Venäjä erittäin takapajuisena maana oli erikoisesti kärsinyt sodasta ja joutunut erittäin varhain sellaiseen tilaan, että tämän sodan jatkaminen entisen valtakomennon säilyessä kävi sille täysin mahdottomaksi.

Lyhyttä suurmenestystä, jolloin luotiin uusi organisaatio — työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot, — seurasi vallankumouksessamme monta pitkää kulkua kestänyt siirtymisvaihe, — vaihe, jonka kuluessa porvariston valta, jota Neuvostot olivat heti pahasti järkyttäneet, pysyi pystyssä ja lujittui sitä tukeneiden pikkuporvarillisten luokkasovintopuolueiden, menshevikkien ja eserrien ponnistusten turvin. Se oli imperialistista sotaa ja imperialistisia salaisia sopimuksia kannattanut valta, joka ruokki työväenluokkaa lupauksilla, se oli valta, joka ei

tehnyt kerrassaan mitään, vaan piti yllä taloudellista rappiotilaa. Tämän meille ja Venäjän vallankumoukselle pitkällisen vaiheen kuluessa Neuvostot keräsivät voimia; se oli Venäjän vallankumouksen kannalta pitkällinen, mutta kansainväliseltä kannalta katsoen lyhyt vaihe, sillä monissa tärkeimmissä maissa pikkuporvarillisista illuusioista vapautumisen vaihe, eri puolueiden, ryhmäkuntien ja suunta-vahteiden harjoittaman sovittelupolitiikan vaihe ei rajoittunut muutamiin kuukausiin, vaan kesti monta pitkää vuosikymmentä,— tämä vaihe, joka jatkui huhtikuun 20 päivästä siihen saakka, kun Kerenski, joka kantoi taskussaan salaista imperialistista sopimusta, kesäkuussa yhtyi uudelleen imperialistiseen sotaan, oli merkitykseltään ratkaiseva. Tässä vaiheessa jouduimme kokemaan heinäkuun tappion, jouduimme kokemaan Kornilovin kapinaliikkeen, ja vasta joukkotaistelun kokemusten pohjalta, vasta sitten, kun mitä laajimmat työläis- ja talonpoikaisjoukot olivat tajunneet ei puheiden vaikutuksesta, vaan oman kokemuksensa nojalla pikkuporvarillisen sovittelupolitiikan koko turhuuden, vasta sitten, pitkällisen poliittisen kehityksen jälkeen, pitkällisen valmistelun ja puolueryhmittymien mielialoissa sekä katsomuksissa tapahtuneen muutoksen jälkeen syntyi Lokakuun kumoukselle otollinen maaperä ja koitti Venäjän vallankumouksen kolmas vaihe, joka kuului sen ensimmäiseen, maailmanvallankumouksesta irralliseen tai tilapäisesti eristettyyn kauteen.

Tämä kolmas, lokakuun vaihe, organisaatiotyön vaihe, oli vaikeinta ja samalla kuitenkin suurimpien ja nopeimpien riemuvoittojen aikaa. Lokakuusta lähtien meidän vallankumouksemme, joka antoi vallan vallankumouksellisen proletariaatin käsiin, pystytti sen diktatuurin ja takasi sille proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön valtaenemmistön kannatuksen, lokakuusta lähtien vallankumouksemme kehitys oli voitokasta riemukulkua. Joka puolella Venäjää alkoi kansalaissota sen vastarinnan muodossa, jota tekivät riistäjät, tilanherrat ja porvaristo, joita imperialistisen porvariston eräs osa tuki.

Alkoi kansalaissota ja tässä kansalaissodassa Neuvostovallan vastustajien voimat, työtätekevien ja riistettyjen joukkojen vihollisten voimat osoittautuivat mitättömän vähäisiksi; kansalaissota oli Neuvostovallan yhtämittaista riemukulkua, koska sen vastustajilla, riistäjillä, tilan-

herroilla ja porvaristolla, ei ollut minkäänlaista, enempää poliittista kuin taloudellistakaan tukinojaa, ja niiden hyökkäys torjuttiin. Taistelu niitä vastaan ei muodostunut niinkään paljon sotatoimista kuin agitaatiosta; väestökerros toisensa jälkeen, kansanjoukko toisensa jälkeen aina työtätekevää kasakkaväestöä myöten irrottautui niistä riistäjistä, jotka yrittivät loitontaa sitä Neuvostovallasta.

Tämä proletariaatin diktatuurin ja Neuvostovallan voitokkaan riemukulun vaihe, jonka kuluessa Neuvostovalta valloitti puolelleen ehdottomasti, lopullisesti ja peruuttamattomasti Venäjän työtätekevien ja riistettyjen valtavan suuret joukot, oli samalla viimeinen ja korkein kehityskohta Venäjän vallankumouksessa, joka oli koko tuon ajan kehitynyt tavallaan kuin riippumatta maailmanimperialismista. Tämä oli syynä siihen, miksi pahimmin jälkeenyäännyt ja vuoden 1905 kokemuksen ansiosta vallankumoukseen parhaiten valmistautunut maa nostatti luokan toisensa jälkeen valtaan niin nopeasti, niin vaivattomasti, niin määrätietoisesti, vapautuen tietyistä poliittisista koostumista, ja päätyi vihdoinkin siihen poliittiseen koostumaan, joka edusti niin Venäjän vallankumouksen kuin myös Länsi-Euroopan työväenvallankumousten viimeistä sanaa, sillä Neuvostovalta oli saavuttanut Venäjällä vankan aseman ja valloittanut peruuttamattomasti puolelleen työtätekevien ja riistettyjen myötätunnon, koska se oli hävittänyt valtiiovallan entisen sortokoneiston, koska se oli luonut pääpiirteissään uuden ja korkeamman valtiotyypin, jonka alkiomuotona oli Pariisin Kommuuni, joka kukisti vanhan koneiston ja asetti sen tilalle välittömästi joukkojen aseellisen mahdin, korvasi porvarillis-parlamentaarisen demokratismien työtätekevien joukkojen demokratismilla, jätti riistäjät sen ulkopuolelle ja toimi järjestelmällisesti näiden vastarinnan nujertamiseksi.

Tämän sai Venäjän vallankumous aikaan tuon vaiheen kuluessa, ja siksi Venäjän vallankumouksen pienessä kärkijoukossa syntyi vaikutelma, että tällainen riemukulku, tämä Venäjän vallankumouksen riipeä eteenpäinmeno voi edelleenkin jatkua voitokkaana. Mutta se oli erehdys, sillä vaihe, jolloin Venäjän vallankumous kehittyi siirtäen vallan yhdeltä luokalta toiselle ja vapautuen luokkasovittelu-politiikasta pelkästään Venäjän puitteissa, tuo vaihe oli historiallisesti mahdollinen vain siksi, että maailmanimperialismin mahtavimpien saalistajien hyökkäysliike

Neuvostovaltaa vastaan oli väliaikaisesti pysähdyksissä. Vallankumous, joka kukisti muutamassa päivässä monarkian, läpäisi muutamassa kuukaudessa kaikki yritykset luokkasovinnon aikaansaamiseksi porvariston kanssa ja voitti kansalaissodassa porvariston kaikkinaisen vastarinnan muutamassa viikossa, sellainen vallankumous, sosialistisen tasavallan vallankumous saattoi menestyä imperialististen suurvaltojen keskellä, maailman suursaalistajien temmellyskentällä, maailmanimperialismin villipetojen rinnalla vain sikäli, että porvarit olivat taistelun tiimellyksessä pureutuneet kouristuksenomaisesti toistensa kurkkuun ja niiden hyökkäys Venäjälle oli tyrehtynyt.

Ja nyt on alkanut se vaihe, jonka me niin havainnollisesti ja niin raskaana saamme tuntea nahoissamme, Venäjän vallankumouksen raskaimpien tappioiden, raskaimpien koettelemusten vaihe, jolloin meidän on — sen sijaan, että hyökkäisimme ripeästi, suoraan ja avoimesti vallankumouksen vihollisia vastaan,— koettava mitä raskaimpia tappioita ja peräännyttävä omaa voimaamme paljoa suuremman voiman edessä,— maailmanimperialismin ja finanssipääoman voiman edessä, sotilaallisen voiman edessä, jonka porvaristo nykyaikaisine teknillisine välineineen ja kaikkine organisaatiomuotoineen on keskittänyt meitä vastaan rosvotakseen, sortaakseen ja kuristaakseen pieniä kansoja. Meidän oli ajateltava voimien tasapainottamista, me jouduimme paljoa vaikeamman tehtävän eteen, jouduimme kohtaamaan avoimessa yhteenotossa pahemman vihollisen kuin Romanov ja Kerenski, joita ei voida edes ottaa vakavasti,— me jouduimme vastatusten maailman porvariston voimien kanssa, koko sen sotilaallis-imperialistisen mahdin kanssa, jouduimme katsomaan kasvoista kasvoihin maailman suursaalistajia. Ja on ymmärrettävää, että maailman sosialistisen proletariaatin avun myöhästyessä meidän oli yksin otettava vastaan noiden voimien rynnistys ja kärsittävä mitä raskain tappio.

Tämä vaihe on raskaitten tappioiden aikaa, perääntymisen aikaa, jolloin meidän on pelastettava vaikkapa vähäinenkin osa asemista perääntyessämme imperialismin painostuksen edessä ja odotellessamme aikaa, jolloin maailmantilanne yleensä muuttuu ja avuksemme ehtivät Euroopan proletariaatin olemassa olevat ja kypsyvät voimat, jotka eivät ole voineet selviytyä omasta vihollisestaan

yhtä helposti kuin me, sillä olisi mitä suurinta harhakuvittelua ja mitä suurin virhe unohtaa, että Venäjällä oli helppo aloittaa vallankumous, mutta on vaikea jatkaa sitä. Se oli kieltämättä niin, koska me jouduimme aloittamaan lahoimasta, takapajuisimmasta poliittisesta järjestelmästä. Euroopan vallankumous joutuu aloittamaan porvaristosta, se joutuu tekemisiin paljon vaarallisemman vihollisen kanssa paljoo raskaammissa oloissa. Euroopan vallankumouksen aloittaminen tulee olemaan paljon vaikeampaa. Me näemme, että sen on paljon vaikeampi murtaa ensimmäinen aukko siihen järjestelmään, joka sitä painaa. Kehityksensä toiselle ja kolmannelle asteelle siirtyminen tulee olemaan sille paljon helpompaa. Eikä toisin voi ollakaan, sillä sellainen on maailman näyttämöllä nykyisin vallitseva vallankumouksellisten ja taantumuksellisten luokkien välinen voimasuhde. Tämä perustavaa laatua oleva käänne jää alituisesti huomaamatta henkilöiltä, jotka eivät tarkastele nykyistä tilannetta, vallankumouksen tavattoman raskasta tilaa historian näkökannalta, vaan suuttumuksen, tunteiden pohjalta. Historian kokemus opettaa meille, että kaikissa vallankumouksissa — aikana, jolloin vallankumous potee ankaraa murroskautta ja tapahtuu siirtyminen helpoista voitoista raskaiden tappioiden kauteen, — on aina koittanut vallankumouksen kehitykselle alati äärettömän vahingollisten pseudo-vallankumouksellisten korulauseiden kausi. Niin, toverit, vain siinä tapauksessa, että me asetamme tehtäväksemme ottaa huomioon sen murroksen, joka on heittänyt meidät nopeista, helpoista ja täydellisistä voitoista raskaisiin tappioihin, vain siinä tapauksessa pysytymme antamaan oikean arvion taktiikastamme. Tämä kysymys, äärettömän vaikea, äärettömän raskas kysymys, joka johtuu vallankumouksen nykyisessä kehityksessä tapahtuneesta käänteestä — maan rajojen sisällä saavutettujen helppojen voittojen vaihduttua ulkoapäin aiheutetuiksi tavattoman raskaiksi tappioiksi — ja koko maailman vallankumouksessa tapahtuneesta käänteestä, kun Venäjän vallankumouksen propaganda- ja agitaatiotoiminnan kausi, jonka kestäessä imperialismi pysytteli odottavalla kannalla, kun tämä kausi vaihtui imperialismin hyökkäykseksi Neuvostovaltaa vastaan, tämä kysymys on noussut erittäin vaativana ja erittäin kärkeväenä koko Länsi-Euroopan kansainvälisen liikkeen ratkaistavaksi. Mikäli emme unohda

tätä historiallista seikkaa, meidän on selvitettävä se, kuinka kehkeytyivät Venäjän perusintressit nykyisen, äärimmäisen raskaan, niin sanotun säädyttömän rauhan kysymyksessä.

Väitellessäni niitä vastaan, jotka kieltäytyvät tunnustamasta tätä rauhaa välttämättömäksi, olen useita kertoja joutunut kuulemaan viitteitä, että rauhan allekirjoittamista koskeva mielipide ilmaisee muka vain väsyneiden talonpoikaisjoukkojen, luokka-asemansa menettäneiden sotamiesten j.n.e. y.m.s. intressejä. Ja olen aina tuollaisia viitteitä ja mainintoja kuullessani ihmeteltyt, kuinka toverit voivat unohtaa kansallisen kehityksen luokkapuutteet. He etsivät yksinomaan omia selityksiään, ikään kuin valtaan noussut proletariaatin puolue ei olisi jo ennakoita perustanut laskelmiaan siihen, että vain proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön, s.o. Venäjän talonpoikaiston enemmistön, liitto, että vain se liitto voi antaa Venäjällä vallan vallankumoukselliselle Neuvostovallalle, s.o. enemmistölle, kansan todelliselle enemmistölle, että ilman sitä kaikki vallanpystyttämisyrietykset ovat hyödyttömiä, varsinkin historian vaikeina murrosaikoina. Ikään kuin nyt voitaisiin viitata kintaalla tälle meidän kaikkien tunnustamalle totuudelle ja selviytyä asiasta vain pilkallisella maininnalla talonpoikien ja luokka-asemansa menettäneiden sotamiesten väsymyksestä. Talonpoikaiston ja luokka-asemansa menettäneiden sotamiesten väsymyksen suhteen meidän on sanottava, että maa sallii vastarinnan, että talonpoikaisköyhälistö voi nousta vastarintaan vain niissä puitteissa, joissa tämä talonpoikaisköyhälistö kykenee lähettämään voimiaan taisteluun.

Kun otimme vallan käsiimme lokakuussa, oli selvää, että tapahtumien kulku päätyy väistämättömästi tähän, oli selvää, että Neuvostojen käänös bolshevismiin merkitsee käännöstä kaikkialla maassa, että bolshevismiin valta on kiertämätön. Kun tämän tajuten lähdimme lokakuussa taisteluun vallasta, sanoimme täysin selvästi ja ymmärrettävästi itsellemme ja koko kansalle, että tämä on vallan siirtämistä proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön käsiin, että proletariaatti tietää talonpoikaiston tukevan sitä ja missä — te tiedätte sen itse: proletariaatin aktiivisessa taistelussa rauhan puolesta, sen valmiudessa jatkaa edelleen taistelua suurta finanssipääomaa vastaan. Tässä me

emme erehdy, eikä kukaan, jos hän pysyttelee edes likipitäen luokkavoimien ja luokkasuhteiden puitteissa, voi unohtaa sitä ilmeistä totuutta, että me emme voi vaatia pientalonpoikaismaalta, joka on antanut niin paljon sekä Euroopan vallankumoukselle että maailmanvallankumoukselle, että se taistelisi niin raskaissa, äärimmäisen raskaissa oloissa, kun Länsi-Euroopan proletariaatin apu meille on epäilemättä tulossa — sen ovat tosiasiat, lakot j.n.e. todistaneet — mutta kun tuo meille tuleva apu on epäilemättä myöhästynyt. Siksi sanonkin, että mainitunlaiset viittaukset talonpoikaisjoukkojen väsymykseen j.n.e. johtuvat yksinkertaisesti siitä, että noihin viittauksiin turvautuvat henkilöt ovat täysin avuttomia, siitä, ettei heillä ole todisteita, ettei heillä ole vähintäkään mahdollisuutta kaikkien luokkasuhteiden tarkasteluun kokonaisuutena, niiden täydessä laajuudessa — proletariaatin ja laajojen talonpoikaisjoukkojen vallankumouksessa; vain silloin, kun historian jokaisen jyrkän käänteeseen yhteydessä arvioimme luokkasuhteita, kaikkien luokkien suhteita yhtenä kokonaisuutena, valikoimatta erillisiä esimerkkejä ja erillisiä yksityistapauksia, vain silloin tunnemme seisovamme todennäköisten faktojen erittelyn vankalla maaperällä. Ymmärrän hyvin, että Venäjän porvaristo yllyttää nyt meitä vallankumoukselliseen sotaan aikana, jolloin se on meille täysin mahdotonta. Porvariston luokkaedut vaativat sitä.

Kun he vain huutavat säädyttömästä rauhasta, hiiskumatta sanaakaan siitä, kuka on saattanut armeijan tähän tilaan, niin minä käsitän hyvin, että huutajat ovat porvaristoa ja delonarodalaisia, tsereteliläisiä menshevikkejä, tshernovilaisia ja heidän myötäilijöitään (s u o s i o n o s o i t u k s i a), käsitän hyvin, että juuri porvaristo huutaa vallankumouksellisesta sodasta. Sitä vaativat sen luokkaedut, sitä vaatii sen pyrkimys saada Neuvostovalta tekemään virhesiirto. Tällaista voi odottaa henkilöiltä, jotka toisaalta täyttävät lehtien palstoja vastavallankumouksellisilla sepustuksillaan... (H u u t o j a : „Ne on lakkautettu kaikki”.) Valitettavasti ei vielä kaikkia, mutta lakkautamme kyllä kaikki. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tahtoisinpa nähdä sen proletariaatin, joka sallisi vastavallankumouksellisten, porvariston kannattajain ja sen suosioon pyrkivien sovittelijain jatkaa rikkauden suoman monopolin turvin kansan pimitystä tyrkyttämällä sille porvarillista

oopiumia. Sellaista proletariaattia ei ole ollut. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Käsitän täydellisesti, että moiset julkaisut ovat suuna päänä huutamassa ja ulvomassa säädyttömän rauhan solmimista vastaan, käsitän täydellisesti, että mainitun vallankumouksellisen sodan takana ovat henkilöt, jotka kaikki, kadeteista oikeistoieserriin, samaan aikaan ottavat tervehtien vastaan hyökkäävät saksalaiset todeten juhlallisesti: saksalaiset ovat täällä ja antaan upseereittensa kantaa olkaimia saksalaisen imperialismin valloittamilla paikkakunnilla. Niin, minua ei laisinkaan kummastuta se, että moiset porvarit, moiset luokkasovittelijat propagoivat vallankumouksellista sotaa. He haluavat Neuvostovallan menevän ansaan. He ovat näyttäneet todellisen karvansa, nuo porvarit ja nuo sovittelijat. Me olemme nähneet heidät ja näemme parhaillaan ilmielävinä, tiedämme, että Ukrainassakin on omat ukrainalaiset Kerenskinsä, ukrainalaiset Tshernovinsa, ukrainalaiset Tseretelinsä — niitä ovat herrat Vinnitshenkot. Sanotut herrat, ukrainalaiset Kerenskit, Tshernovit ja Tseretelit ovat salanneet kansalta sen rauhan, jonka he solmivat saksalaisten imperialistien kanssa, ja yrittävät nyt saksalaisten pistinten turvin hävittää Neuvostovallan Ukrainasta. Siinä näette, mitä ovat tehneet sikäläiset porvarit ja sikäläiset sovittelijat sekä heidän aateveljensä. Siinä näette, mitä ovat tehneet nuo ukrainalaiset porvarit ja sovittelijat, joiden esimerkki on meidän kaikkien nähtävänä, jotka ovat salanneet ja salaavat kansalta salaiset sopimuksensa ja taistelevat saksalaisten pistinten avulla Neuvostovaltaa vastaan. Siihen pyrkii Venäjän porvaristo, siihen koettavat porvariston myötäilijät tietoisesti tahi tietämättään syöstä Neuvostovallan: ne tietävät, ettei Neuvostovalta nyt voi missään tapauksessa antautua sotaan voimakkaan imperialismiin kanssa. Ja siksi tarkastelemalla asiaa vain tältä maailmantilanteen kannalta, vain tältä luokkien voimasuhteiden kannalta saattammekin käsittää, kuinka syvästi ovat erehtyneet ne, jotka vasemmistoeserrien puolueen lailla ovat antautuneet sen kaikkien vallankumousten vaikeille hetkille ominaisen sekä puoliksi epätoivosta ja puoliksi korulauseista koostuvan teorian lumoihin, jossa kehoitetaan ratkaisemaan vakava ja mitä vaativin kysymys tunteiden sanelun mukaan, yksinomaan tunteiden kannalta sen sijaan, että

katsottaisiin todellisuutta kylmästi silmiin ja arvioitaisiin luokkien voimasuhteet huomioonottaen vallankumouksen tehtävät sisäisiin ja ulkoisiin vihollisiin nähden. Rauha on tavattoman raskas ja häpeällinen. Olen lausunnoissani ja puheissani jo useita kertoja tullut nimittäneeksi sitä Tilsitin rauhaksi, jonka valloittaja Napoleon tyrkytti väkipakolla Preussin ja Saksan kansoille aiheutettuaan niille monia raskaita tappioita. Niin, tämä rauha merkitsee mitä raskainta tappiota ja se nöyryyttää Neuvostovaltaa, mutta jos te ja vain sitä seikkaa lähtökohtananne pitäen, siihen rajoittuen vetoatte tunteisiin, lietsotte suuttumusta, yritätte ratkaista historian suurinta kysymystä, niin joudutte samaan naurettavaan ja sääliittävään tilanteeseen, johon koko eserrien puolue jo kerran aikaisemmin joutui, kun se v. 1907, jossain määrin samanlaisissa oloissa niin ikään vetosi vallankumousmiehen tunteisiin, kun Stolypin, vallankumouksemme kärsittyä vuosina 1906 ja 1907 mitä raskaimman tappion, saneli meille lait kolmannesta Duumasta — nuo mitä häpeällisimmät ja äärimmäisen raskaat ehdot, jotka piti täyttää, jos mieli osallistua erään kaikkein inhottavimman edustuslaitoksen työhön,— kun puolueemme ratkaisi lyhyen epäröinnin jälkeen (tämän kysymyksen johdosta ilmeni enemmän epäröintiä kuin nyt) kysymyksen siten, että meillä ei ole oikeutta antautua tunteiden valtaan, että herättipä tuo äärimmäisen häpeällinen kolmas Duuma meissä miten syvää suuttumusta ja vihaa tahansa, meidän tuli tunnustaa, ettei se ollut sattuma, vaan kehittyvän luokkataistelun historiallinen välttämättömyys, luokkataistelun, jonka jatkamiseen ei ollut voimia, mutta joita voitiin kerätä jopa sellaisissakin nöyryyttävissä oloissa, joihin meidät oli pakotettu. Osoittautui, että me olimme oikeassa. Ne, jotka yrittivät vaikuttaa vallankumouksellisella sanahelinällä, vaikuttaa vetoamalla oikeudenmukaisuuteen, koska se on sopusoinnussa epäämättömän laillisten tunteiden kanssa, ne saivat opetuksen, jota yksikään ajatteleva ja harkitseva vallankumousmies ei tule unohtamaan.

Vallankumoukset eivät suju niin kitkattomasti, että ne voisivat turvata meille nopean ja helpon nousun. Ei ole ollut ainoatakaan suurta vallankumousta, ei edes kansallisessa mitassa, joka ei olisi joutunut kokemaan raskasta tappioiden kautta, eikä joukkoliikkeiden, kehittyvien vallankumousten

vakavaan kysymykseen saa suhtautua sillä tavoin, että vallankumousmies, joka julistaa rauhan säädyttömäksi, nöyryyttäväksi, ei voi millään suostua siihen; ei riitä, että pidetään agitaatiopuheita, että meille syydetään moitteita tämän rauhan takia,—tämä on vallankumouksen tiettyä aakkostotuutta, kaikkien vallankumousten selvää kokemusta. Meidän kokemuksestamme vuodelta 1905 ja sen jälkeen,— ja jos mitä, niin tätä kokemusta meillä on runsaasti, ja jos minkä vuoksi Venäjän työväenluokka ja talonpoikaisköyhälistö joutuivat ottamaan huolekseen mitä vaikeimman ja kunniaikkaimman tehtävän, sosialistisen maailmanvallankumouksen alullepanon, niin juuri sen vuoksi, että Venäjän kansa onnistui erikoislaatuisten historiallisten olosuhteiden ansiosta tekemään XX vuosisadalla kaksi suurta vallankumousta — näiden vallankumousten kokemuksesta on otettava oppia, on kyettävä käsittämään, että vain silloin, kun otetaan huomioon kahden valtion välisissä luokkasuhteissa tapahtuneet muutokset, voidaan todeta eittämättömästi, ettei meillä ole nyt varaa lähteä taisteluun; meidän on otettava lukuun tämä seikka, sanottava itsellemme: olipa hengähdystauko millainen tahansa, olipa rauha kuinka kestävätkin, kuinka lyhytaikainen, rasittava ja nöyryyttävä tahansa, se on sotaa parempi, koska se antaa kansanjoukoille tilaisuuden hengähtää, koska se antaa tilaisuuden korjata porvariston aikaansaannoksia, saman porvariston, joka kirkuu nyt kaikkialla missä suinkin on mahdollista, varsinkin miehitetyillä alueilla saksalaisten siipien suojassa.

Porvaristo kirkuu, että bolshevikit ne ovatkin saattaneet armeijan hajaannustilaan, että armeijaa ei ole ja että bolshevikit ovat siihen syyttäjä, mutta luokaamme silmäys menneeseen aikaan, toverit, tarkastelkaamme ennen kaikkea vallankumouksemme kehitystä. Tottahan tiedätte, että armeijamme hajoaminen ja rintamaltapako alkoi jo kauan ennen vallankumousta, jo vuonna 1916, että jokaisen, joka on nähnyt armeijaa, on pakko tunnustaa se? Ja mitä teki porvaristomme tämän kaiken ehkäisemiseksi? Eikö ole selvää, että ainoa mahdollisuus vapautua imperialisteista oli silloin porvariston käsissä, että tämä mahdollisuus tarjoutui maalisi- ja huhtikuussa, silloin kun neuvostojärjestöt olisivat voineet ottaa vallan pelkällä porvaristoa vastaan suunnatulla kädenliikkeellä, ja jos Neuvostot olisivat silloin

ottaneet vallan käsiinsä, jos porvarillinen ja pikkuporvarillinen sivistyneistö yhdessä eserrien sekä menshevikkien kanssa, jos ne sen sijaan, että auttoivat Kerenskiä pettämään kansaa, kätkemään salaisia sopimuksia ja marssittamaan armeijaa hyökkäykseen, jos ne olisivat silloin tulleet armeijan avuksi, varustaneet sen aseilla ja muonavarjoilla, pakottaneet porvariston auttamaan isänmaata koko sivistyneistön myötävaikutuksella, auttamaan ei kaupustelijain isänmaata eikä kansan tuhoamista edistävien sopimusten laatijain isänmaata (s u o s i o n o s o i t u k s i a), jos Neuvostot olisivat pakottaneet porvariston auttamaan työtekevien, työläisten isänmaata ja sillä auttaneet rääsystä, paljasjalkaista ja nälkäistä armeijaa,—vain silloin me olisimme ehkä saaneet kymmenen kuukauden pituisen välitauon, jonka aikana armeija olisi ehtinyt levähtää ja sille olisi voitu antaa yksimielistä tukea, jotta se, perääntymättä askeltakaan rintamalinjalta, olisi tarjonnut yleistä demokraattista rauhaa, jotta se, sanottuaan salaiset sopimukset irti olisi säilyttänyt asemansa rintamalla perääntymättä askeltakaan taaksepäin. Tällainen oli se rauhan mahdollisuus, jota työläiset ja talonpojat tarjosivat ja jonka he hyväksyivät. Se oli isänmaan puolustuksen taktiikkaa, ei Romanovien, Kerenskien eikä Tshernovien isänmaan, ei sen isänmaan, jota salaiset sopimukset sitovat, ei lahjottavissa olevan porvariston isänmaan, vaan työtekevien kansanjoukkojen isänmaan puolustuksen taktiikkaa. Nyt näette, kenen syytä on se, että siirtyminen sodasta vallankumoukseen ja Venäjän vallankumouksesta kansainväliseen sosialismiin käy näin raskaiden koettelemusten kautta. Ja siksi tuollainen vallankumouksellinen sota koskeva ehdotus onkin niin tyhjä korulause, koska me tiedämme, ettei meillä ole armeijaa, koska tiedämme, että armeijan koossapitäminen oli mahdotonta, eivätkä asioihin perehtyneet voineet olla näkemättä, että armeijan kotiuttamista koskeva asetuksemme ei ollut mikään päänäpistö, vaan ilmeisen välttämättömyyden sanelema toimenpide, seuraus siitä, että armeijan koossapitäminen oli yksinkertaisesti mahdotonta. Armeijaa ei olisi voitu pitää paikallaan. Ja oikeassa oli se upseeri, ei-bolshevikki, joka sanoi jo ennen lokakuun kumousta, että armeija ei kykene eikä tule sotimaan⁶⁷. Tämä on tulos kuukausimääriä jatkuneesta kaupanhieronnasta porvariston kanssa, tulos kaikista niistä puheista;

joilla on todisteltu sodan jatkamisen tarpeellisuutta; millaisia yleviä vaikutteita niiden pitämiseen monilla vallankumousmiehillä — tai harvoilla vallankumousmiehillä — lienee ollutkin, ne ovat osoittautuneet tyhjäksi vallankumoukselliseksi sanahelinäksi, jota maailman imperialismi pyrkii käyttämään välikappaleenaan rosvotakseen entisen lisäksi vielä toisen mokoman ja enemmänkin, kuten se jo ennätti tehdä meidän taktillisen tai diplomaattisen erehdyksemme jälkeen, sen jälkeen kun kieltäydyimme allekirjoittamasta Brestin sopimusta. Kun puhuimme rauhan solmimisen vastustajille: jos hengähdystauko muodostuisi vähänkin pitempiaikaiseksi, te käsittäisitte, että armeijan tervehdyttämisen edut, työtätekevien joukkojen edut ovat kaiken muun yläpuolella ja että sen tähden on solmittava rauha, — niin he väittivät, ettei mitään hengähdystaukoa voi syntyä.

Mutta meidän vallankumouksemme erosi kaikista aikaisemmista vallankumouksista nimenomaan siinä, että se herätti joukoissa sellaista rakentamis- ja luomisintoa, että syrjäisimpienkin takamaan kylien työtätekevät joukot, joita tsaarit, tilanherrat ja porvarit olivat sortaneet, polkeneet ja riistäneet, lähtevät liikkeelle, ja tämä vallankumouksen vaihe päättyy vasta nyt, kun maaseudulla tapahtuu vallankumous, joka rakentaa elämän uudella tavalla. Ja tämän hengähdystauon tähden, olkoon se kuinka pieni ja lyhytaikainen tahansa, meidän oli allekirjoitettava mainittu sopimus, meidän oli tehtävä se, koska me asetamme työtätekevien joukkojen intressit sapeleitaan kalistelevien ja meitä taisteluun kutsuvien porvarillisten sotaintoilijain intressejä korkeammalle. Näin opettaa meitä vallankumous. Vallankumous opettaa, että kun temme diplomaattisia erehdyksiä, kun uskomme Saksan työläisten tulevan avuksemme huomenna, koska luotamme Liebkechtin voittavan nyt heti (ja mehän tiedämme, että Liebkecht voittaa ennemmin tai myöhemmin, työväenliikkeen kehitys johtaa kiertämättömästi siihen (s u o s i o n o s o i t u k s i a)), niin se merkitsee, että vaikean sosialistisen liikkeen vallankumoukselliset tunnukset pääsevät innostuksen hurmassa muuttumaan korulauseiksi. Eikä yksikään työtätekevien edustaja, ei yksikään rehellinen työläinen kieltäydy suurimistakaan uhrauksista Saksan sosialistisen liikkeen auttamiseksi, koska hän on tänä rintamallaolookanaan oppi-

nut erottamaan toisistaan saksalaiset imperialistit ja saksalaisen sotilaskurin näännyttämät sotamiehet, jotka ovat enimmäkseen meille myötämielisiä. Siksi sanonkin, että Venäjän vallankumous on käytännössä korjannut meidän erehdyksemme, korjannut sen tällä hengähdystauolla. Siitä tulee todennäköisesti hyvin lyhytaikainen, mutta me saamme edes lyhyen hengähdyshetken, jona aikana näännytetty, nälkiintynyt armeija ennättää tajuta saaneensa tilaisuuden levähtää. Me käsitämme selvästi että entisten imperialististen sotien kausi on päättynyt ja uusiin sotiin liittyvät uudet kauhut ovat uhkaamassa, mutta näitä sotien kausia on ollut monina historian ajanjaksoina ja ne ovat yltyneet kiihkeimmilleen loppunsa edellä. On tarpeen, että tämä käsitetään muuallakin kuin Pietarin ja Moskovan kansankokouksissa; on tarpeen, että monet kymmenet miljoonat maaseudun asukkaat käsittävät sen, että rintamalta kotiutunut maaseutuväestön valistunein osa, joka on kokenut kaikki sodan kauhut, auttaa ymmärtämään tämän asian ja että talonpoikien ja työläisten suuret joukot tulevat vakuuttuneeksi vallankumouksellisen rintaman tarpeellisuudesta sekä sanovat, että me olemme menetelleet oikein.

Meille sanotaan, että me olemme kavaltaneet Ukrainan ja Suomen — voi, mikä häpeä! Mutta on syntynyt sellainen tilanne, että olemme joutuneet eristetyiksi Suomesta, jonka kanssa olimme aikaisemmin ennen vallankumouksen alkua solmineet äänettömän sopimuksen ja olemme nyt solmineet muodollisen sopimuksen. Sanotaan, että me luovutamme Ukrainan, jonka Tshernov, Kerenski ja Tsereteli aikovat tuhota; meille sanotaan: te petturit, te olette kavaltaneet Ukrainan! Minä sanon: toverit, olen nähnyt vallankumouksen historiassa siksi paljon kaikenlaista, että minua eivät voi sekoittaa vihamielisillä katseillaan ja huudoillaan ne, jotka antavat vallan tunteille ja menettävät harkintakykynsä. Esitän teille yksinkertaisen esimerkin. Kuvitelkaa, että kaksi toverusta on yöllä menossa jonnekin, ja yhtäkkiä heidän kimppuunsa hyökkää kymmenen miestä. Jos nuo konnat saavat eristetyksi toisen heistä, niin mikä jää neuvoksi toiselle? Toverinsa avuksi hän ei voi tulla, ja jos hän pakenee, niin onko hän silti petturi? Mutta kuvitelkaapa, ettei olekaan kysymys henkilöistä eikä asioista, joissa ratkaisu koskee välittömiä tunneseikkoja, vaan, että viisi

sadantuhannen miehen vahvuista armeijaa lyöttäytyy yhteen ja saarrosta kahdensadantuhannen miehen armeijan, jonka avuksi on määrä tulla toisen armeijan. Mutta jos tämä toinen armeija tietää varmasti joutuvansa ansaan, niin sen täytyy perääntyä; se ei voi olla perääntymättä, ei edes silloinkaan, vaikka sen pitäisi perääntymisen turvaamiseksi allekirjoittaa säädytön, saastainen rauha, — sätlikää miten tahansa, mutta se on sittenkin allekirjoitettava. Ei saa välittää kaksintaistelijan tunteista, kun tämä paljastaa säilänsä ja sanoo, että hänen täytyy kuolla, koska häntä pakotetaan solmimaan nöyryyttävä rauha. Mutta päättäkää miten tahansa, me kuitenkin kaikki tiedämme, että meillä ei ole armeijaa, eivätkä mitkään teot pelasta meitä, vaan meidän on peräännyttävä ja voitettava aikaa, jotta armeija voisi levähtää, ja tämän myöntää jokainen, joka ottaa huomioon todellisuuden eikä petä itseään vallankumouksellisilla korulauseilla.

Jos tiedämme tämän, on sopimuksen, jopa raskaankin, äärimmäisen raskaan ja väkivaltaisen sopimuksen allekirjoittaminen meidän vallankumouksellinen velvollisuutemme, koska me parannamme sillä omaa asemaamme sekä liittolaistemme asemaa. Menetimmekö me mitään sen takia, että allekirjoitimme rauhansopimuksen maaliskuun 3 päivänä? Jokainen, joka haluaa tarkastella asioita laajarakoisesti, joukkojen kannalta eikä aatellisen kaksintaistelukuparin kannalta, käsittää, että silloin, kun ei ole armeijaa tai on vain armeijan sairaalloisia rippeitä, sotaan ryhtyminen ja sellaisen sodan nimittäminen vallankumoukselliseksi sodaksi on itsensä pettämistä, mitä häikäilemättömintä kansan pettämistä. Meidän velvollisuutenamme on sanoa kansalle totuus: rauha on tosiaan äärimmäisen raskas, Ukraina ja Suomi tuhoutuvat, mutta meidän täytyy suostua tähän rauhaan ja siihen suostuu koko tietoinen työtätekevä Venäjä, koska se tietää kaunistelemattoman totuuden, se tietää, mitä on sota, se tietää, että kaiken paneminen peliin siinä toivossa, että Saksan vallankumous puhkeaa aivan heti, on itsensä pettämistä. Allekirjoittamalla rauhan me olemme hankkineet itsellemme samaa, mitä suomalaiset ystävämme saivat meiltä — hengähdystauon, apua, eikä suinkaan tuhoa.

Tiedän esimerkkejä kansojen historiasta, jolloin on allekirjoitettu vielä paljon väkivaltaisempia rauhansopimuksia,

jolloin solmittu rauha on heittänyt elinkykyisen kansan voittajan armoille. Verratkaamme tätä meidän rauhaamme Tilsitin rauhaan. Voitokas valloittaja tyrkytti Tilsitin rauhan Preussille ja Saksalle. Tuo rauha oli niin tavattoman raskas, ettei siinä anastettu ainoastaan Saksan kaikkien valtioiden pääkaupunkeja ja tungettu preussilaisia Tilsitiin saakka, mikä merkitsee samaa kuin jos meidät tungettaisiin jonnekin Omskin tai Tomskin tienoille. Eikä siinä vielä kaikki,— hirveintä oli se, että Napoleon pakotti voitetut kansat antamaan apujoukkoja armeijalleen jatkaakseen niiden voimalla omia sotiaan, ja kun tilanne kaikesta huolimatta muodostui sellaiseksi, että Saksan kansat joutuivat kestäämään valloittajan rynnistyksen, kun Ranskan vallankumouksellisten sotien kausi vaihtui imperialististen valloitusotien kaudeksi, silloin kävi selvästi ilmi se, mitä eivät halua käsittää korulauseisiin viehättyneet henkilöt, jotka leimaavat rauhansopimuksen allekirjoittamisen luhistumiseksi. Sellainen ajattelutapa on ymmärrettävää aatellisen kaksintaistelupukarin kannalta, mutta ei työmiehen eikä talonpojan kannalta. Viimeksi mainittu on käynyt läpi sodan ankaran koulun ja oppinut laskutaitoa. On ollut raskaampiakin koettelemuksia, ja takapajuisemmatkin kansat ovat selviytyneet niistä. On solmittu vielä raskaampia rauhansopimuksia, sellainen rauha solmittiin saksalaisten kanssa aikana, jolloin heillä ei ollut armeijaa tai heidän armeijansa oli sairas, kuten on nyt meidän armeijamme. He solmivat mitä raskaimman rauhan Napoleonin kanssa. Eikä se rauha merkinnyt Saksan luhistumista,— päinvastoin, se muodostui käännekohtaksi, kansallisen puolustuksen ja nousun aluksi. Meikin olemme tulossa sellaiseen käännekohtaan, meilläkin vallitsevat samanlaiset olot. Pitää katsoa totuutta silmiin ja heittää pois korupuheet sekä deklamointi. Pitää sanoa, että jos se on tarpeellista, niin rauha on solmittava. Vapausota, luokkasota, kansan sota on tuleva napoleonilaissodan tilalle. Napoleonilaissotien järjestelmä tulee muuttumaan, rauha tulee sodan tilalle, sota rauhan tilalle, ja jokaista uutta äärimmäisen raskasta rauhaa seuraa aina yhä laajemmat sodan valmistelut. Raskain rauhansopimuksista — Tilsitin rauha — tunnetaan historiassa käännekohtana uuteen vaiheeseen, jolloin Saksan kansan keskuudessa alkoi käänne, jolloin se perääntyi Tilsitiin saakka, Venäjän rajoille saakka, mutta todellisuudessa

voitti aikaa, odotti, kunnes maailmantilanne, joka oli yhteen aikaan suotuista Napoleonille, samanlaiselle rosvolle kuin ovat nykyisin Hohenzollern ja Hindenburg, kunnes tuo tilanne muuttui, kunnes kymmenvuotisten napoleoni-laissotien ja monien tappioiden uuvuttama Saksan kansa tervehtyi henkisesti ja heräsi jälleen uuteen elämään. Näin opettaa meitä historia, ja siksi kaikkalainen epätoivo ja korulauseet ovat rikosta, siksi jokainen voi sanoa: se on totta, entiset imperialistiset sodat ovat päättymässä. Historiallinen käänne on koittanut.

Lokakuusta lähtien meidän vallankumouksemme oli yhtämittaista riemukulkuu, mutta nyt on alkanut pitkä vaikeuksien aika, emme tiedä, kuinka kauan se kestää, mutta tiedämme, että siitä tulee pitkä ja vaikea tappioiden sekä perääntymisten vaihe, koska sellainen on voimasuhde, koska perääntymällä me annamme kansalle mahdollisuuden levähtää. Annamme jokaiselle työmiehelle ja talonpojalle tilaisuuden tajuta se totuus, joka antaa hänelle mahdollisuuden käsittää, että nyt ovat vuorossa imperialistisajastajien uudet sodat sorrettuja kansoja vastaan, ja tällöin työmies ja talonpoika käsittää, että meidän on noustava puolustamaan isänmaata, sillä me olemme lokakuusta lähtien puolustuskantalaisia. Lokakuun 25 päivästä alkaen olemme julistaneet avoimesti, että olemme isänmaan puolustuksen kannalla, koska meillä on sellainen isänmaa, josta olemme karkottaneet pois Kerenskit ja Tshernovit, sillä olemme mitätöineet salaiset sopimukset ja nujertaneet porvariston, toistaiseksi vielä puutteellisesti, mutta me olimme tekemään sen paremmin.

Toverit, on olemassa vielä merkittävämpi ero Venäjän kansan — jolle saksalaiset valloittajat ovat aiheuttaneet mitä raskaimpia tappioita — ja Saksan kansan välillä, on olemassa äärettömän suuri ero, johon pitää kajota, vaikka jo koskettelin sitä lyhyesti puheeni edellisessä osassa. Toverit, kun Saksan kansa toistasataa vuotta sitten joutui kokemaan mitä raskaimpien valloitusotien kauden, kun Saksan kansan oli pakko perääntyä ja allekirjoittaa häpeällinen rauha toisensa jälkeen ennenkuin se heräsi, — silloin asia oli niin, että Saksan kansa oli vain heikko ja takapajuinen — vain sellainen, eikä muuta. Sitä vastassa ei ollut pelkästään valloittaja Napoleonin sotilaallinen voima ja mahti, sitä vastassa oli maa, joka oli vallankumouksel-

lisessa ja poliittisessa mielessä sitä korkeammalla, joka oli kaikissa suhteissa Saksaa kehittyneempi, joka oli noussut kaikkia toisia maita verrattomasti korkeammalle ja joka sanoi viimeisen sanan. Se oli mittaamattomasti korkeammalla kuin imperialistien ja tilanomistajien komennon alla kitunut kansa. Kanssa, joka oli, toistan vielä, vain heikko ja takapajuinen, tuo kansa pystyi ottamaan varteen katkerat opetukset ja nousemaan. Me olemme paremmassa asemassa: me emme ole yksinomaan heikko emmekä yksinomaan takapajuinen kansa, me olemme se kansa, joka on kyennyt suorittamaan kunniakkaan tehtävän — ei erityisten ansioiden vuoksi eikä historian ennakkomääräyksestä, vaan poikkeuksellisten historiallisten olosuhteiden vaikutuksesta, — on kyennyt kohottamaan sosialistisen maailmavallankumouksen lipun. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, tiedän erinomaisesti ja olen useita kertoja sanonut suoraan, että tämä lippu on heikoissa käsissä, eivätkä takapajuisimman maan työläiset jaksaa pitää sitä ylhäällä, elleivät kaikkien edistyneiden maiden työläiset tule heidän avukseen. Ne sosialistiset uudistukset, jotka olemme suorittaneet, ovat monessa suhteessa vajavaisia, heikkoja ja riittämättömiä: ne ovat osviittana Länsi-Euroopan etumaisille työläisille, jotka sanovat: „sitä asiaa, joka piti aloittaa, venäläiset eivät aloittaneet niin kuin olisi pitänyt”, mutta tärkeätä on se, että meidän kansamme ei ole Saksan kansaan verrattuna pelkästään heikko eikä pelkästään takapajuinen, vaan se on kansa, joka on nostanut vallankumouksen lipun. Kun minkä tahansa maan porvaristo täyttää kaikki julkaisujensa palstat bolshevikkeihin kohdistetuilla parjauksilla, kun Ranskan, Englannin, Saksan j.n.e. imperialistien lehdistö sättii yhteen ääneen bolshevikkeja, niin sen sijaan ei ole olemassa ainoatakaan maata, missä voitaisiin saada koolle työläisten kokous, jossa meidän sosialistisen valtamme tunnuslauseet ja sen edustajien nimet aiheuttaisivat suuttumuksen purkauksia. (Ä ä n i: „Valhetta”.) Ei, se ei ole valhetta, vaan totta, ja jokainen, joka on viime kuukausien aikana käynyt Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä ja Amerikassa, sanoo teille, ettei se ole valhetta, vaan totta, sanoo että Venäjän Neuvostovallan edustajien nimet ja tunnuslauseet herättävät työläisten keskuudessa valtavaa innostusta ja että Saksan, Ranskan j.n.e. porvariston kaikista valheista huolimatta työväenjoukot

ovat ymmärtäneet, että niin heikkoja kuin me olemmekin, täällä Venäjällä viedään silti eteenpäin heidän asiaansa. Totta on, että meidän kansamme on kannettava äärimmäisen raskas taakka, jonka se on sälyttänyt harteilleen, mutta kansa, joka on kyennyt luomaan Neuvostovallan, ei voi tuhoutua. Toistan vielä: yksikään tietoinen sosialisti, yksikään vallankumouksen historiaa ajatellut työläinen ei voi kiistää sitä, että Neuvostovalta kaikkine puutteellisuuksineenkin — jotka minä tunnen ylen hyvin ja voin erinomaisesti arvioida — että Neuvostovalta on korkein valtiotyyppi, Pariisin Kommuunin suoranainen jatko. Se on noussut astetta korkeammalle kuin muut Euroopan vallankumoukset, ja siksi olosuhteet meillä eivät nyt ole yhtä vaikeat kuin Saksan kansalla sata vuotta sitten; ryöväreiden välisten voimasuhteiden muuttuminen siinä suhteessa ja selkkauksen hyväksikäyttäminen ja ryöväri Napoleonin, ryöväri Aleksanteri I:n sekä Englannin monarkian ryövärien vaatimusten tyydyttäminen — muuta mahdollisuutta ei maaorjuuden ikeestä kärsivillä silloin ollut, mutta siitäkin huolimatta Saksan kansa kesti Tilsitin rauhan eikä sortunut. Ja me, toistan vielä, olemme helpommassa asemassa, sillä meillä on suuri liittolainen kaikissa Länsi-Euroopan maissa — maailman sosialistinen proletariaatti, joka on meidän kanssamme, puhuivatpa vastustajamme mitä tahansa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Niin, tämän liittolaisen on vaikea saada ääntään kuuluville, yhtä vaikea kuin meidänkin oli vuoden 1917 helmikuun loppuun saakka. Tuo liittolainen elää maanalaisena, sellaisen sotilaallisen pakkotyölaitoksen oloissa, jollaiseksi kaikki imperialistiset maat on muutettu, mutta se, tuo liittolainen, tuntee meidät ja ymmärtää meitä; sen on vaikea tulla meidän avuksemme, siksi neuvostolaiset sotavoimat tarvitsevat paljon aikaa ja paljon kärsivällisyyttä ja joutuvat kokemaan raskaita koettelemuksia ennen kuin se aika tulee, — meidän tulee ottaa huomioon pieninkin mahdollisuus voittaaksemme aikaa, sillä aika työskentelee meidän puolestamme. Meidän asiamme lujittuu, imperialistien voimat hupenevat, ja millaisia koettelemuksia sekä takaiskuja „Tilsitin” rauha tuottaneekin, me ryhdymme soveltamaan perääntymisen taktiikkaa, ja toistan vielä kerran: on epäilyksetöntä, että niin valveutunut proletariaatti kuin valveutunut talonpoikaistokin on meidän puolellamme; me kykenemme sekä

hyökkäämään sankarillisesti että perääntymään sankarillisesti ja odotamme, kunnes maailman sosialistinen proletariaatti tulee avuksi, ja aloitamme toisen sosialistisen vallankumouksen jo koko maailman mitassa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

„Pravda” („Sotsial-Demokrat”)
№№ 47 ja 48;
maaliskuun 16 ja 17 pnä 1918

Julkaistaan pikakirjoituspöytäkirjasta,
joka on tarkastettu „Pravdan” lehden
tekstin mukaan

3

LOPPULAUSE
SELOSTUKSEEN RAUHANSOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA
MAALISKUUN 15 pnä

Toverit, jos haluaisin etsiä vahvistusta sille, mitä sanoin ensimmäisessä puheessani meille tarjottavan vallankumouksellisen sodan luonteesta, niin vasemmistoeserräin edustajan selostus antaisi minulle mitä parhaimman ja havainnollisimman vahvistuksen, ja mielestäni on tarkoituksenmukaisinta, että esitän hänen puheensa pikakirjoitus-pöytäkirjan mukaan, sittenpähen saamme nähdä, mitä todisteita he esittävät teesiensä vahvistukseksi.

Esitän teille mallinäytteen siitä, millaisiin todisteisiin he nojaavat. Täällä puhuttiin volostinkokouksesta. Ne, joiden silmissä tämä kokous näyttää volostinkokoukselta, voivat turvautua moisiin todisteisiin, mutta on ilmeistä, että jotkut täällä toistavat meidän sanojamme, vaikkeivät kykene tajuamaan niitä. He toistavat sitä, mitä bolshevikit opettivat vasemmistoeserrille silloin, kun nämä vielä olivat oikeiston riveissä, ja heidän puhuessaan voi havaita, että he ovat pöntänneet päähänsä sen, mitä me sanoimme, mutta eivät ole ymmärtäneet, mihin se perustui, ja toistelevat nyt samaa. Tsereteli ja Tshernov olivat puolustuskantalaisia, mutta nyt me olemme puolustuskantalaisia, me olemme „pettureita”, me olemme „kavaltajia”. Porvariston apurit puhuvat täällä volostinkokouksesta — he luovat keimailevia silmäyksiä tätä puhuessaan — mutta jokainen työmies käsittää mainiosti Tseretelin ja Tshernovin tekoja ohjanneen puolustuskantalaisuuden tarkoitukset sekä myös ne vaikuttimet, joiden pakotuksesta meistä on tullut puolustuskantalaisia.

Jos me tukisimme venäläisiä kapitalisteja, jotka halusivat saada käsiinsä Dardanellit, Armenian ja Galitsian, kuten salaiseen sopimukseen oli merkitty, niin se olisi

puolustuskantalaisuutta Tshernovin ja Tseretelin hengessä, sellainen puolustuskantalaisuus joutui kuitenkin aikanaan häpeään, mutta meidän nykyinen puolustuskantalaisuutemme on sen sijaan kunniaakasta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ja kun moisten todisteiden rinnalla näen Kamkovin puheen pikakirjoitustekstissä kahdesti toistettuina sanat, jyrkät sanat, että bolshevikit ovat Saksan imperialismiin käskyläisiä (k ä t t e n t a p u t u k s i a o i k e a l t a),— olen hyvin iloinen, että kaikki ne, jotka ajoivat Kerenskin politiikkaa, korostavat suosionosoituksillaan niitä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ja luonnollisesti minulla, toverit, on kaikkein vähiten syytä vastustaa jyrkkien sanojen käyttöä. Sitä minä en tule milloinkaan vastustamaan. On vain muistettava, että ken haluaa olla jyrkkäsanainen, hänen pitää saada siihen oikeus, ja oikeuden jyrkkäsanaisuuteen saa silloin, kun sanat eivät käy ristiin tekojen kanssa. Tämä on se pieni ehto, jolle monet intelligentit eivät anna arvoa, mutta työläiset ja talonpojat ovat volostinkokouksissakin — sehän on niin vaatimatonta, volostinkokous — he ovat tajunneet tämän sekä volostinkokouksissa että neuvostojärjestöissä, ja heillä sanat pitävät yhtä tekojen kanssa. Mutta mehän tiedämme erinomaisesti, että he, nuo vasemmistoeserriä, kuuluivat lokakuuhun saakka oikeistoeserrien puolueeseen, silloin kun nämä osallistuivat etuisuuksien jakoon, silloin kun nämä olivat käskyläisiä, koska heille oli luvattu ministerinpaikka siitä hyvästä, että pitivät suunsa kiinni kaikista salaisista sopimuksista. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Mutta mitenkään ei voida sanoa imperialismiin käskyläisiksi niitä, jotka ovat julistaneet teoissa sodan sitä vastaan, jotka ovat julistaneet sopimukset mitättömiksi ja ottaneet kantaakseen siihen liittyvän riskin, ovat pitkittäneet Brestin neuvotteluja, vaikka tiesivät sen uhkaavan maata tuholla, jotka ovat kestäneet sotilaallisen hyökkäyksen, sarjan ennenkuulumattomia tappioita eivätkä ole mitään salanneet kansalta.

Martov täällä vakuutti, ettei hän ole lukenut sopimusta. Uskokoon häntä ken haluaa. Me tiedämme, että näillä miehillä on tapana lukea paljon sanomalehtiä, mutta sopimusta he eivät ole lukeneet. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Uskokoon ken haluaa. Minä kuitenkin sanon teille, että kun eserrien puolue tietää mainiosti meidän antavan periksi

väkivallalle, jonka me itse olemme paljastaneet täydellisesti, kun tämä puolue tietää meidän tekevän sen tietoisesti, avoimesti selittäen, että me emme voi nyt taistella, vaaranamme periksi — historia tuntee lukuisia äärimmäisen nöyryyttäviä sopimuksia ja lukuisia sotia, — kun ihmiset vastaukseksi tähän paukuttavat sanan „käskyläiset”, niin moinen jyrkkäsanaisuus paljastaa heidät, kun he vakuuttavat, etteivät he vastaa siitä, mitä toiset tekevät, — eikä se jo ole teeskentelyä, kun ihmiset kieltäytyvät vastuunalaisuudesta, mutta istuvat edelleen hallituksessa? Minä väitän, että kun he sanovat kieltäytyvänsä vastuunalaisuudesta, — ei, eivät he sitä tee, ja suotta he kuvittelevat, että tämä on jokin volostinkokous. Ei, tämä on kaikkea sitä, mikä on parasta ja rehellistä työtätekevissä joukoissa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tämä ei ole mikään porvarillinen parlamentti, johon valitaan edustajia vuodeksi tahi kahdeksi kerrallaan, jotta he istuisivat tuoleillaan ja nostaisivat palkkaa. Nämä ovat eri puolilta maata lähetettyjä ihmisiä, ja huomenna he palaavat kotiseuduilleen, huomenna he kertovat, että kun vasemmistoeserrien puolueen äänimäärä hupenee, niin se on sen omaa ansiota, koska tämä puolue, joka käyttäytyy tällä tavoin, on samanlainen saippuakupla talonpoikaiston keskuudessa, jollainen se oli työväenluokankin keskuudessa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a, h u u t o j a: „Oikein”).

Siteeraan teille edelleen vielä yhden kohdan Kamkovin puheesta näyttääkseni, miten jokainen työtätekevien ja riistettyjen joukkojen edustaja suhtautuu siihen. „Kun toveri Lenin täällä väitti eilen, että toverit Tsereteli ja Tshernov ynnä muut olivat hajottaneet armeijaa, niin eikä meillä todellakaan riitä miehuullisuutta sanoa, että me Leninin kanssa myös hajotimme armeijaa”. Harhaanpa osui. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Hän oli kuullut meidän olleen tappiontoivoja ja muisti asian vasta silloin, kun me olimme lakanneet olemasta tappiontoivoja. Muisti väärään aikaan. He pänttäsivät päähänsä sanan, tekivät siitä vallankumouksellisen helistimen, mutta miten asia oikein on, sitä he eivät kykene ajattelemaan. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Minä vakuutan, että jokaisesta tuhannesta volostinkokouksesta siellä, missä Neuvostovalta on vakiintunut, että jokaisesta tuhannesta sellaisesta kokouksesta yli yhdeksäsäsadassa on niitä, jotka sanovat vasemmistoeserrien puolueelle, ettei

se ansaitse mitään luottamusta. Ajatelkaa, mitä he sanovat: me hajotimme armeijaa ja nyt meidän on muistettava se. Mutta miten me hajotimme armeijaa? Me olimme tappiontoivojia tsaarin aikana, mutta Tseretelin ja Tshernovin aikana me emme olleet tappiontoivojia. Me painatimme „Pravdassa” vetoomuksen, jonka silloin vielä vainonalainen Krylenko julkaisi armeijassa otsikolla „Miksi matkustan Pietariin”. Hän sanoi: „Me emme kutsu teitä mellakkaan”. Se ei ollut armeijan hajottamista. Armeijaa hajottivat ne, jotka julistivat silloisen sodan suureksi.

Armeijaa hajottivat Tsereteli ja Tshernov, sillä he puhuivat kansalle kauniita sanoja, joita kaikenlaiset vasemmistoeserrät ovat tottuneet heittelemään tuuleen. Sanat eivät paljoa paina, mutta Venäjän kansa on volostinkokouksissaan tottunut harkitsemaan ja ottamaan kaiken vakavasti. Jos kerran sille sanottiin, että me pyrimme rauhaan ja neuvottelemme imperialistisen sodan ehdoista, niin minä kysyn: entä kuinka on salaisten sopimusten ja kesäkuun hyökkäyksen laita? Siinä on syy armeijan hajoamiseen. Kun sille puhuttiin taistelusta imperialisteja vastaan, isänmaan puolustamisesta, se kysyi itseltään: mutta otetaankohan kapitalisteja missään niskasta kiinni,— näin hajotettiin armeijaa, ja siksi sanonkin, eikä kukaan ole kumonnut sanojani, että armeija olisi voitu pelastaa, jos me olisimme ottaneet vallan maalisi- ja huhtikuussa, jos riistäjät sen sijaan, että vihaavat meitä hillittömästi, koska me nujersimme heidät — he vihaavat meitä täysin oikeutetusti — jos he sen sijaan olisivat asettaneet työtätekevien ja riistettyjen isänmaan edut Kerenskin isänmaan etuja korkeammalle, Rjabushinskin salaisia sopimuksia ja Armenian, Galitsian sekä Dardanellien valtauspyykeitä korkeammalle, niin se olisi ollut pelastus; ja tässä suhteessa, alkaen Venäjän suuresta vallankumouksesta ja eritoten maaliskuusta, jolloin ilmestyi puolinen vetoomus kaikkien maiden kansoille⁶⁸, oli hallitus, joka julkaisi tämän vetoomuksen, jossa kehoitettiin kukistamaan kaikkien maiden pankkiirit, itse jakanut pankkiirien kanssa voittoja sekä etuisuuksia,— juuri tämä kaikki hajotti armeijaa, ja juuri sen vuoksi armeija ei kyennyt pitämään puoliaan. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ja minä vakuutan, että alkaen mainitusta Krylenkon vetoomuksesta, joka ei ollut ensimmäinen⁶⁹ ja jonka

mainitsin tässä siksi, että se on jäänyt erikoisesti muistiini, me emme hajottaneet armeijaa, vaan sanoimme: pitääkää asemanne rintamalla,— mitä pikemmin otatte vallan, sitä helpompi teidän on pitää se käsissänne, ja kun nyt sanotaan, että me olemme kansalaissotaa vastaan, mutta kapinan puolesta, niin miten halpamaista se onkaan, miten arvotonta ja halpamaista suunnieksäntää kaikki. Kun tämä tulee maaseudun tietoon, ja kun sotamiehet, jotka ovat nähneet sotaa enemmän kuin intelligentit ja jotka tietävät, että pahvimiekoilla on hyvin helppo huitoa, kun he sanovat, että kriitillisellä hetkellä heitä, paljasjalkaisia, rääsyisiä ja kärsiviä autettiin ajamalla heidät hyökkäykseen — he sanovat nyt näille puhujille, että ei sillä väliä, että armeijaa ei tule, vaan tulee kapina. On rikollista ajaa kansaa uusimmalla teknillisellä aseistuksella varustettua vakinaista armeijaa vastaan, sitä olemme sosialisteina selittäneet. Onhan sota opettanut paljon eikä vain sitä, että ihmiset ovat kärsineet, vaan se on opettanut myös, että sodassa voittaa se, kenellä on suurenmoisimmat teknilliset välineet, paras organisaatio, kuri ja parhaat koneet; tämän on sota opettanut, ja hyvä onkin, että se on sen tehnyt. On opittava ymmärtämään, että ilman koneita, ilman kuria ei nykyajan yhteiskunnassa tulla toimeen — on joko omaksettava uusin tekniikka tahi sorruttava toisten ruhjomina. Ovathan tuskallisten kärsimysten vuodet opettaneet talonpojille, mitä on sota. Ja kun kaikenlaista väkeä lähtee volostienkokouksiin pitämään puheitaan, kun vasemmistoeserrien puolue menee sinne, niin se saa täysin ansaitsemansa rangaistuksen. (S u o s i o n s o i t u k s i a.)

Vielä esimerkki, vielä sitaatti Kamkovin puheesta. (L u k e e.)

Kysymysten tekeminen on toisinaan hämmästyttävän helppoa; on kuitenkin olemassa eräs sananparsi — epäkohtelias ja karkea,— joka sanoo tällaisista kysymyksistä — ethän laulusta sanoja pois heitä,— ja jonka palautan mieleen: yksi hullu kysyy enemmän kuin kymmenen viisasta ehtii vastata.

Toverit, tässä teille lukemassani sitaatissa minua kehoitetaan vastaamaan kysymykseen: kestääkö hengähdystauko viikon, kaksi vai enemmän? Minä sanon, että missä tahansa volostinkokouksessa ja missä tahansa tehtaassa se, joka esittäisi asioihin vakavasti suhtautuvan puolueen nimissä

kansalle moisen kysymyksen, yksinkertaisesti naurettaisiin ulos, kansa ajaisi hänet tiehensä, koska jokaisessa volostin-kokouksessa käsitetään, ettei pidä kysellä sellaista, mitä kukaan ei voi tietää. Tämän käsittää jokainen työmies ja jokainen talonpoika. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Jos te haluatte välttämättä saada vastauksen, niin sanon teille, että tietenkin kuka tahansa sanomalehtiin kirjoitteleva tai kansankokouksissa puhujana esiintyvä vasemmistoeserrä voi sanoa, mistä tämän ajan pituus riippuu: siitä, milloin ja millaisin voimin Japani ryhtyy hyökkäämään ja millaista vastarintaa se kohtaa; siitä, miten lujasti saksalainen juuttuu kiinni Suomessa ja Ukrainassa; siitä, milloin alkaa hyökkäys kaikilla rintamilla; siitä, miten se kehittyy; siitä, miten Itävallan ja Saksan sisäiset selkkaukset kehittyvät edelleen, ja vielä monista muista tekijöistä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ja siksi, kun joku esittää vakavassa asiallisessa kokouksessa voitonvarmana seuraavanlaisen kysymyksen: sano-kaa minulle, kuinka pitkäksi hengähdystauko muodostuu,— minä sanonkin, että ne, jotka käsittävät, että jokainen viikko hengähdysaikaa näännyttävän kolmivuotisen sodan jälkeen on mitä suurin lahja (s u o s i o n o s o i t u k s i a), ne tulevat potkimaan moisten kysymysten tekijät ulos työläisten ja talonpoikain kokouksista. Ja minä vakuutan, että haukuttakoon meitä nyt täällä miten tahansa, että jos huomenna koottaisiin yhteen kaikki ne haukkumasanat, joilla oikeistolaiset, miltei oikeistolaiset, vähää vaille oikeistolaiset, vasemmistoeserrät, kadetit ja menshevikit ovat meitä sättineet, jos kaikki ne koottaisiin ja painatettaisiin ja vaikka niistä kertyisi satoja puutia, niin kaikki se painaisi minun silmissäni yhtä vähän kuin höyhen sen rinnalla, mitä yhdeksän kymmenesosaa meidän bolshevistisen edustajaryhmämme jäsenistä sanoi: me tiedämme, mitä on sota, ja näemme, että nyt, kun olemme saaneet tämän lyhyen hengähdystauon, tämä tauko on plussa sairaa armeijamme tervehtymisessä. Ja yhdeksän kymmenesosaa talonpojista jokaisessa talonpoikaiskokouksessa sanoo sen, minkä jokainen asiasta kiinnostunut tietää, me taas emme ole torjuneet emmekä torju ainoatakaan käytännöllistä ehdotusta, jos voimme jollakin tavoin auttaa.

Vallankumouksellisia korulauseita ja „yleistä” mieli-pidettä vastaan suuntautuvan politiikan ansiosta me

saimme tilaisuuden hengähtää, vaikkei sitä kestäisikään kuin kaksitoista päivää. Kun Kamkov ja vasemmistoeserriät mielistelevät teitä ja luovat keimailevia silmäyksiä, niin he toisaalta keimailevat teille ja toisaalta antavat kadettien ymmärtää: lukekaa tämä meidän ansioksemme, olemmehan hengessä mukanne. (Ääni salista: „Valhetta”.) Ja kun eräs eserrien edustaja, eikä hän tainnut olla pelkästään vasemmistolainen, vaan ultra-vasemmistolainen, maksimalisti, kun tämä henkilö puhui korulauseista, hän sanoi, että korupuhetta on kaikki se, mikä koskee kunniaa. (Ääni: „Oikein”.) No tietysti oikeiston leiristä huudetaan „oikein”; tämä huudahdus on minusta mieluisempi kuin huuto „valhetta”, vaikka sekään ei tee minuun minkäänlaista vaikutusta. Jos olisin syyttänyt heitä koru- ja valhetta-aiheista enkä olisi esittänyt mitään selviä ja täsmällisiä todisteita, mutta minähän esitin kaksi esimerkkiä, eivätkä ne ole tuulesta temmattuja, vaan elävästä elämästä otettuja.

Muistakaapa, eivätkö eserrien edustajat ole jo ennenkin joutuneet samanlaiseen tilanteeseen, kun he vuonna 1907 antoivat Stolypinille kirjallisen sitoumuksensa, jossa lupasivat palvella monarkki Nikolai II uskollisesti ja vilpittömästi? Luulen oppineeni yhtä ja toista pitkien vallankumousvuosien kuluessa, ja kun minua herjataan petturuudesta, niin sanon: aluksi pitää perehtyä historiaan. Jos me olemme tahtoneet kääntää historian kulkua — osoittautuinkin, että me olemme kääntyneet, mutta historia ei ole kääntynyt, — niin voitte tuomita meitä. Historiaan eivät puheet tehoa, ja historia näyttää, että me olimme oikeassa johdattaessamme työväenjärjestöt vuoden 1917 Suureen Lokakuun vallankumoukseen, mutta vain sen ansiosta, että pysyimme koru- ja valhetta-aiheita korkeammalla ja kykenimme näkemään tosiasiat, ottamaan oppia niistä, ja kun nyt, maaliskuun 14—15 p:nä, selvisi, että jos olisimme sotineet, niin olisimme sillä auttaneet imperialismia, olisimme antaneet kuoliniskun liikennelaitokselle ja menettäneet Pietarin, — me havaitsemme, että sanojen syyttäminen ja pahvimiekalla huitominen on hyödytöntä. Mutta kun Kamkov tulee luokseni ja kysyy: „kestääkö tämä hengähdystauko pitkäänkin?” ei siihen voida vastata, koska ei ole ollut objektiivista vallankumouksellista maailmantilannetta. Taantumus ei voi pitää nyt pitkää taukoa, koska objektiivinen tilanne on kaikkialla vallankumouksellinen, koska työväenjoukot ovat

kaikkialla kuohuksissa, niiden kärsivällisyys on loppumaisillaan, ja sota on syössyt ne nääntymyksen partaalle. Tämä on tosiasia. Tästä tosiasiasta ei päästä yli eikä ympäri, ja siksi todistelin teille, että oli ajanjakso, jolloin vallankumous kulki eteenpäin ja me marssimme edellä, ja meidän jäljessämme hyppelivät kukkopoikina vasemmistoeserrät. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Mutta nyt on koittanut aika, jolloin on peräännyttävä musertavan ylivoiman edessä. Tämä on täysin konkreettinen tilannekuva. Siihen ei kukaan voi vastata minulle mitään. Historiallisen analyysin täytyy vahvistaa se. Volostinkokouksesta meidän marxilaisemme, miltei marxilainen Martov kyllä pitää porua; hän pitää porua sen johdosta, että sanomalehtiä on lakkautettu; hän kehaisee, että sorretut ja vääryyttä kärsineet sanomalehdet on lakkautettu sen takia, että ne auttavat kukistamaan Neuvostovaltaa, hän pitää porua... Tästä hän ei vaikene. Tällaisia asioita hän tarjoilee teille, mutta yritys vastata minun suoraan esittämäni historialliseen kysymykseen, onko totta vai ei, että me olemme lokakuusta lähtien kulkeneet eteenpäin riemumarssissa vai ei... (Ä n i ä o i k e a l t a: „Ei ole”.) Te sanotte, että „ei ole”, mutta nämä kaikki sanovat että „on”. Minä kysyn: entä voimmeko me nyt lähteä voitokkaassa marssissa hyökkäykseen maailmanimperialismia vastaan? Emme voi, ja kaikki tietävät sen. Kun nämä sanat, suorasukaiset ja selvät sanat lausutaan päin kasvoja, jotta ihmiset opettelisivat vallankumouksen taitoa — vallankumous on syvälinen, vaikea ja monimutkainen tiede, — jotta sekä työläiset että talonpojat, jotka vallankumousta tekevät, oppisivat, niin viholliset kirkuvat: pelkurit, kavaltajat, hylkäsivät lippunsa, koettavat selviytyä kaikesta puheilla, huitovat käsillään. Ei. Sellaisia korulauseilla ratsastavia vallankumousmiehiä on nähty paljon vallankumousten historiassa, eikä heistä ole jäänyt jäljelle muuta kuin löyhkää ja savua. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, toinen esimerkki, jonka esitin, oli Saksa, Napoleonin kukistama Saksa, sama Saksa, joka oli saanut kokea nöyryyttäviä rauhansopimuksia ja niiden lomassa sotia. Minulta kysytään: aiommeko kauankin noudattaa sopimuksia? Jos kolmivuotias lapsukainen kysyisi minulta: aiotteko te noudattaa sopimusta vai ette? — niin se olisi sekä herttaista että naiivia. Mutta kun täysikasvuinen Kamkov vasemmistoeserrien puolueesta kyselee sitä, niin

tiedän, että vain harvat täysi-ikäiset työläiset ja talonpojat uskovat naiiviuteen, mutta enemmistö sanoo: „Älkää teeskennelkö”. Sillä mainitsemani historiallinen esimerkki puhuu selvääkin selvemmin, että armeijansa menettäneiden kansojen vapaussodat — sellaistaahan on sattunut useammin kuin kerran — kansojen, jotka ovat joutuneet niin ahtaalle, että ovat menettäneet kaiken maan, jotka ovat joutuneet niin ahtaalle, että niiden on ollut pakko koota omasta keskuudestaan apujoukkoja valloittajalle tämän uusia valloitusretkiä varten — sitä ei voida pyyhkiä pois historiasta, ettekä tekään pysty sitä mitenkään tekemään. Mutta kun vasemmistoeserrä Kamkov väittäessään minua vastaan sanoo, kuten huomasin pikakirjoituspöytäkirjasta: „käytiinhän Espanjassa vallankumouksellisia sotia”, niin sillä hän vain vahvistaa sen, mitä minä olen sanonut, sillä hän lyö itseään. Juuri Espanjasta ja Saksasta saammekin vahvistuksen esimerkilleni, että on kerrassaan lapsellista yrittää ratkoa kysymystä valloitusotien historiallisesta kaudesta sellaisin perustein kuin „aiotteko noudattaa sopimusta, ja milloin te rikotte sen, milloin joudutte kiikkiin...” Historia näet selittää, että jokainen sopimus on aina seuraus taistelun keskeytymisestä ja voimasuhteiden muuttumisesta, että on ollut rauhansopimuksia, jotka ovat rauenneet muutaman päivän kuluttua, että on ollut rauhansopimuksia, jotka ovat rauenneet kuukauden kuluttua, ja on ollut monien vuosien pituisia ajanjaksoja, joiden kuluessa Saksa ja Espanja ovat solmineet rauhan ja rikkoneet sen muutamaa kuukautta myöhemmin, rikkoneet useaan kertaan, ja kansat ovat oppineet lukuisissa sodissa käsittämään, mitä sodan käyminen on. Kun Napoleon johti saksalaisia sotajoukkoja kuristamaan toisia kansoja, hän silloin opetti niille vallankumouksellisen sodan taitoa. Sellaista on ollut historian kulku.

Siksi sanon teille, toverit, että olen syvästi vakuuttunut siitä, että bolshevistisen edustajaryhmämme yhdeksän kymmenesosan hyväksymän päätöksen hyväksyy myös yhdeksän kymmenesosaa kaikista Venäjän valveutuneista työtätekevistä työläisistä ja talonpojista. (Suosionosoituksia.)

Meillä on keino tarkistaa, olenko minä puhunut totta vai erehdynkö, sillä te matkustatte kotiseuduillenne ja jokainen teistä kertoo kaikesta paikallisille Neuvostoille ja kaik-

kialla tullaan tekemään paikallisia päätöksiä. Lopuksi sanon vielä: älkää antako provosoida itseänne. Porvaristo tietää mitä tekee, se tietää, miksi porvaristo riemuitsi Pihkovassa, miksi se, tuo Vinnitshenkojen, ukrainalaisten Kerenskien, Tseretelien ja Tshernovien porvaristo riemuitsi muutamia päiviä sitten Odessassa. Se riemuitsi, koska se käsitti mainiosti, minkä suunnattoman diplomaattisen virheen ajankohtaan nähden Neuvostovalta teki yrittäessään käydä sotaan sairaan pakenevan armeijan voimin. Yllyttäessään sotaan porvaristo houkuttelee teitä ansaan. Toisinaan on pakko perääntyäkin eikä vain hyökätä. Sen tietää jok'ikinen sotamies. Käsittäkää, että porvaristo houkuttelee sekä teitä että meitä ansaan. Käsittäkää te, että koko porvaristo ja kaikki sen tahalliset ja tahattomat apurit valmistelevat tuota ansaa. Te kykenette kestämään raskaimmatkin tappiot ja säilyttämään vaikeimmatkin asemat ja voitatte perääntyessänne aikaa. Aika työskentelee meidän puolestamme. Ahmittuaan itsensä täpötäyteen imperialismi halkeaa, ja sen uumenista kasvaa uusi jättiläinen; se kasvaa hitaammin kuin me toivomme, mutta se kasvaa, se tulee avuksemme, ja kun näemme sen aloittavan ensimmäisen iskunsa, silloin sanomme: perääntymisen kausi on päättynyt, alkaa yleismaailmallisen hyökkäyksen kausi ja sosialistisen maailmanvallankumouksen voiton kausi. (Myrskyisiä, kauankestäviä suosionsoituksia.)

„Pravda” № 49,
maaliskuun 19 pnä 1918

Julkaistaan pikakirjoituspöytäkirjasta,
joka on tarkastettu „Pravda” lehden
tekstin mukaan

PÄÄTÖSLAUSELMA BRESTIN SOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA

Edustajakokous vahvistaa (ratifioi) rauhansopimuksen, jonka edustajamme ovat solmineet Brest-Litovskissa maaliskuun 3 päivänä 1918.

Edustajakokous toteaa, että Toimeenpaneva Keskuskomitea ja Kansankomissaarien Neuvosto ovat menetelleet oikein päättäessään solmia kyseessä olevan, tavattoman raskaan, väkivaltaisen ja nöyryyttävän rauhan, koska meillä ei ole armeijaa, koska sota on ehdyttänyt kansan viimeisetkin voimat ja koska porvaristo ja porvarillinen sivistyneistö eivät ole antaneet tukea kansan toimille, vaan ovat pyrkineet ajamaan niiden varjolla itsekkäitä luokka-etujaan.

Samoin edustajakokous toteaa rauhanneuvotteluja käyneen valtuuskunnan menetelleen ehdottomasti oikein, kun se kieltäytyi käsittelemästä yksityiskohtaisesti Saksan esittämiä rauhannehtoja, sillä nämä ehdot on tyrkytetty meille selvää uhkavaatimusta ja peittelemätöntä väkivaltaa käyttäen.

Edustajakokous asettaa mitä määrätietoisimmin kaikille työläisille, sotilaille ja talonpojille, kaikille työtätekeville ja sorretuille joukoille nykyhetken tärkeimmän ja lykkäystä sietämättömän tehtävän — on kohotettava työtätekevien kuria ja itsekuria, luotava kaikkialla vahvoja ja joustavasti toimivia järjestöjä, jotka hoitavat, mikäli mahdollista, koko tuotantoa ja kaikkea tuotteiden jakelua, on taisteltava armotta sitä kaaosta, sekasortoa ja talouden rappioitumista vastaan, mikä on äärimmäisen uuvuttavan sodan seurauksena ollut historiallisesti väistämätöntä, mutta mikä on samalla pahimpana vastuksena sosialismin lopullisen voiton ja sosialistisen yhteiskunnan perustusten lujittamisen tiellä.

Nyt, lokakuun kumouksen jälkeen, sen jälkeen kun porvariston poliittinen valta Venäjällä on kukistettu, kun olemme

purkaneet ja saattaneet julkisuuteen kaikki imperialistien salaiset sopimukset, sen jälkeen kun olemme mitätöineet ulkomaiset lainat, kun työläisten ja talonpoikain hallitus on tarjonnut oikeudenmukaista rauhaa poikkeuksetta kaikille kansoille — kaiken sen jälkeen Venäjällä on imperialistisen sodan puristuksesta irtaannuttuaan oikeus julistaa, että se ei osallistu vieraiden maiden ryöstöön eikä orjuutukseen.

Tästä lähin Venäjän Federatiivinen Neuvostotasavalta tuomitsee yksimielisesti ryöstösodat sekä katsoo oikeudekseen ja velvollisuudekseen puolustaa sosialistista isänmaata kaikilta mahdollisilta hyökkäyksiltä, tulkootpa ne minkä imperialistisen valtion taholta hyvänsä.

Edustajakokous toteaa senvuoksi, että kaikkien työtä-tekevien joukkojen ehdottomana velvollisuutena on jännittää kaikki voimat maamme puolustuskunnan palauttamiseksi ja tehostamiseksi, sen sotilaallisen mahdin palauttamiseksi sosialistisen miliisilaitoksen ja kaikille kumpaankin sukupuoleen kuuluville varhaisnuorille ja täysi-ikäisille kansalaisille annettavan yleisen sotilaallisen opetuksen ja koulutuksen pohjalla.

Edustajakokous lausuu julki horjumattoman varmuutensa siitä, että Neuvostovalta, joka on uskollisesti täyttänyt kaikki kansainvälisen solidaarisuuden velvoitukset, joita kaikkien maiden työläisten taistelu sosialismin puolesta ja pääoman ikeen hävittämiseksi sille asettaa, tulee edelleenkin tekemään kaiken voitavansa edistääkseen kansainvälistä sosialistista liikettä, varmistaakseen ja lyhentääkseen sitä tietä, joka johtaa ihmiskunnan vapautukseen pääoman ikeestä ja palkkaorjuudesta, sosialistisen yhteiskunnan luomiseen ja kestäväan, oikeudenmukaiseen rauhaan kansojen välillä.

Edustajakokous on syvästi vakuuttunut, että työväen maailmanvallankumous on jo lähellä ja että sosialistisen proletariaatin täydellinen voitto on taattu siitä huolimatta, vaikka kaikkien maiden imperialistit ovatkin valmiit turvautumaan petomaisimpiinkin keinoihin sosialistisen liikkeen tukahduttamiseksi.